Maa- ja metsätalousvaliokunta 13.10.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriön huomiot

Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulakia, vesihuoltolakia, ympäristönsuojelulakia ja eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia. Esityksellä pantaisiin täytäntöön juomavesidirektiivin säännökset, jotka koskevat mm. talousveden laadun riskinarviointia, riskienhallintaa ja riskiperusteista valvontaa, talousveden kanssa kosketuksissa olevien tuotteiden hygieenisiä vaatimuksia ja markkinavalvontaa, rakennusten vesilaitteistojen riskinarviointia, talousveden käyttäjien tiedonsaantioikeuksien lisäämistä talousveden laadusta ja veden toimittajia koskevista tiedoista sekä tietojen toimittamista tietojärjestelmiin ja tietojärjestelmien kehittämistä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Juomavesidirektiivin kansallinen toimeenpano lisää kustannuksia usealla eri hallinnonalalla.

Sosiaali ja terveysministeriön sektorilla ehdotukset aiheuttavat arvion mukaan lisätyötä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) 120 000 euroa vuodessa ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) 160 000 euroa vuodessa. Nämä tarpeet on otettu huomioon valtion vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa. Myös ministeriön omalle toimintamenomomentille on talousarvioehdotuksessa esitetty 160 000 euron lisäystä liittyen talousveden viranomaisvalvonnan käyttämään Vati -tietokannan ylläpitoon.

Lakimuutos lisää myös työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) tehtäviä. Henkilöstöresursseja tarvitaan vesihuoltolain mukaisiin raakaveden laatuun liittyviin valvontatehtäviin, vedentuotantoketjun riskienhallintaan, vesihuoltolain mukaisen vesihuoltolaitosten häiriötilanteiden varautumissuunnittelun kehittämiseen, raakaveden laatutietojen hyödyntämiseen vesienhoidon suunnittelussa, vesihuoltolaitosten tarkastuksiin sekä tiedottamiskäytänteiden valvontaan. Lisäresurssitarve olisi kaikkiaan 15 henkilötyövuotta ja 1,125 milj. euroa. Tämä lisäys sisältyy niin ikään valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen.

Esityksessä mainitut Suomen ympäristökeskuksen tietojärjestelmän kehittämiseen liittyvät kertaluonteiset lisämäärärahatarpeet (2 milj. euroa) sisältyvät myös vuoden 2023 talousarvioesitykseen.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tehtävät tuotteiden markkinavalvonnassa kasvaisivat arviolta 2 henkilötyövuodella. Lisäksi markkinavalvontaan liittyvien tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitotyö sekä valvottavien tuotteiden testaus- ja tuotehankinnat lisäisivät määrärahatarvetta 95000 euroa vuodessa. Näihin tarvittava 255 000 euron määrärahalisäys sisältyy vuoden 2023 talousarvioesitykseen.

Esityksen arvioidaan lisäävän myös kuntien valvontatehtävien kustannuksia 1,28 milj. eurolla vuositasolla. Kyseessä on valtionosuustehtävien laajennus, johon osoitetaan täysi valtionosuus vuoden 2023 talousarvioesityksessä.

Vuoden 2023 jälkeiset määrärahatarpeet tullaan aikanaan arvioimaan ja ottamaan tarvittavilta osin huomioon julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2024-2027.

Budjettineuvos Outi Luoma-aho

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto

puh. 0295 16001 (vaihde)
kirjaamo.vm@gov.fi
www.vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Finansministeriet
Snellmansgatan 1 A, Helsingfors
PB 28, 00023 Statsrådet

tfn 0295 16001 (växel)
registratorskontoret.fm@gov.fi
www.finansministeriet.fi
FO-nummer 0245439-9